सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५ र सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

स्वतः प्रकाशन

(Proactive Disclosure)

२०८१ श्रावण देखी कार्तिक मसान्त सम्म

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम (पूर्वी भाग) रुकुमकोट

रुकुम (पूर्व) जिल्लाको परिचय

१. रुकुम (पूर्व) जिल्लाको परिचय
स्थापनाः २०७५
कुल क्षेत्रफलः११६१.१३ वर्ग कि.मि.
सदरमुकामः रुकुमकोट (अस्थायी)
गाउँपालिकाः ३
वडा संख्याः ३१
जनसंख्याः ५३१८४

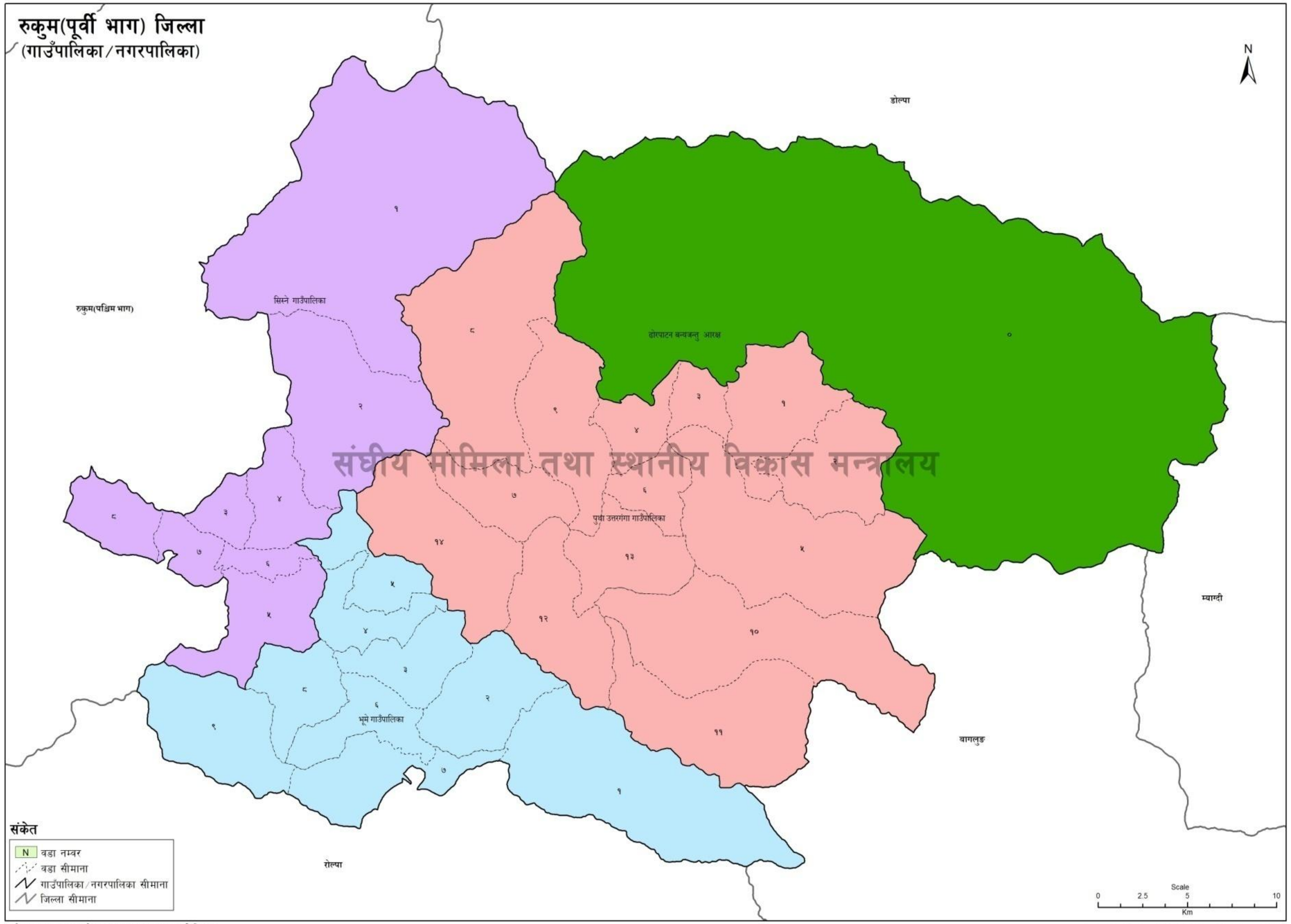

स्रोतः स्थलरुप नक्सा (स्केल १:२५००० / १:५००००) नापी विभाग
गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830

डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम(पूर्वी भाग)को परिचय

स्थापनाः २०७५

स.डि.व.का. संख्याः ४

स.डि.व.का.	कार्यक्षेत्र	कार्यालयको स्थान
सिस्ने	सिस्ने गा.पा.	सिस्ने-५, रुकुमकोट
भूमे	भूमे गा.पा.	भूमे-२, खावाङवगर
कोल	पुथा उत्तरगंगा ७-१४	पुथा उत्तरगंगा-११ , तक
हुकाम/मैकोट	पुथा उत्तरगंगा १-६	पुथा उत्तरगंगा-५, रिसल्ला

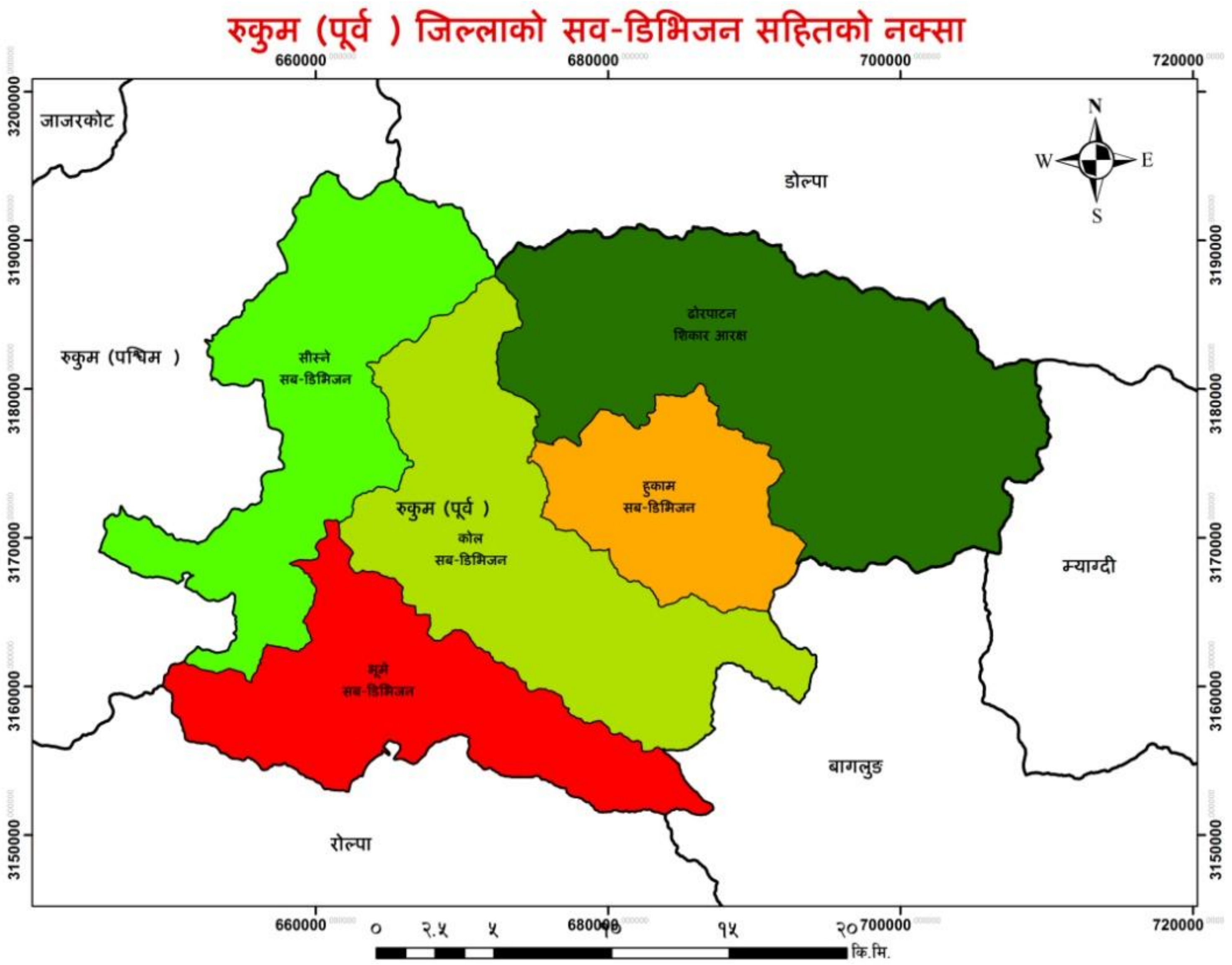

कार्यालयको संगठन संरचना र कर्मचारी विवरण

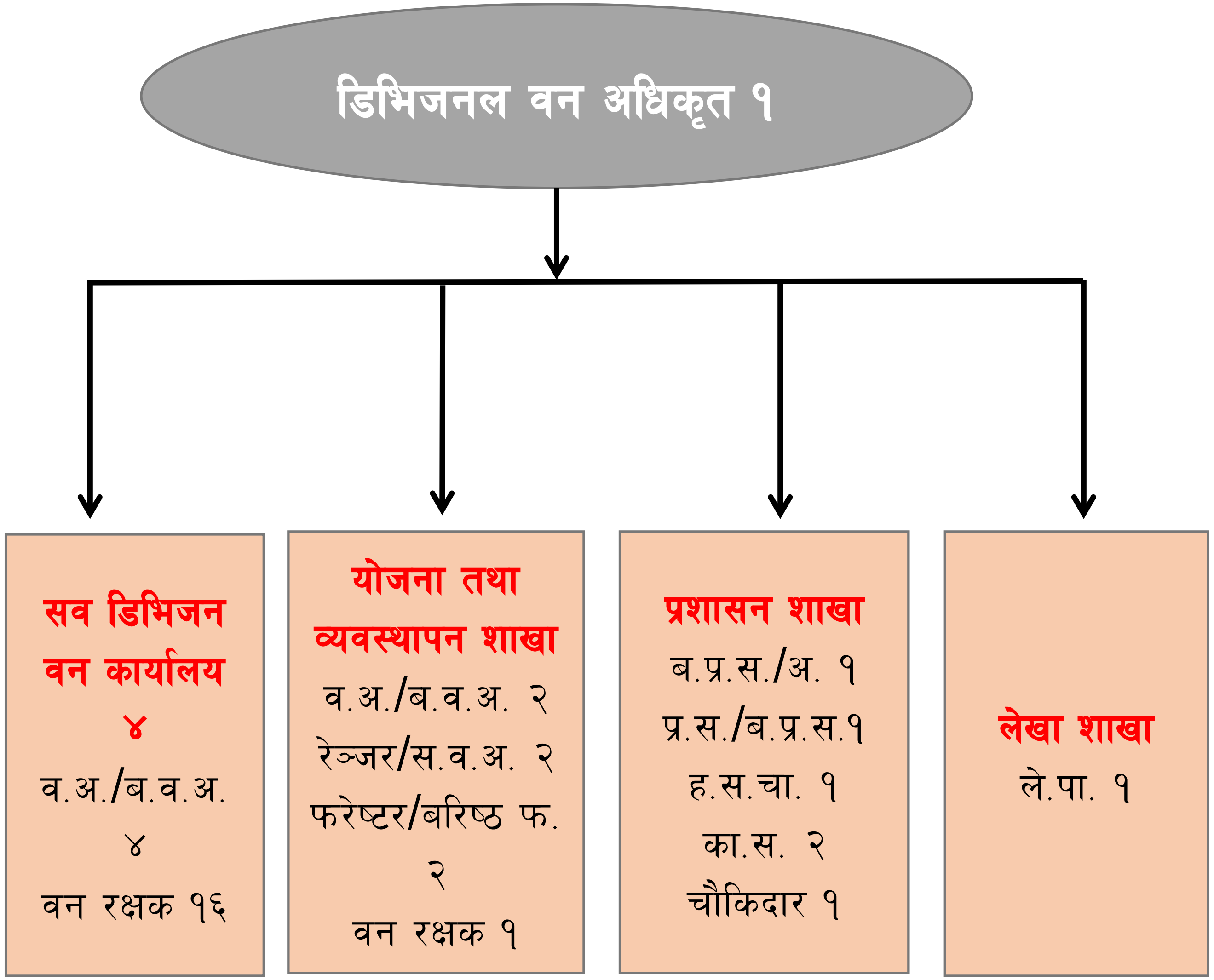

पद	दरबन्दी संरचना	पदपुर्ती संख्या	कैफियत
डि.व.अ.	१	०	नि.डि.व.अ.
व.अ./ब.व.अ.	६	२	१ जना निलम्बन्मा रहेको
रेञ्जर/स.व.अ.	२	१	
ब.प्र.स./अधिकृत	१	१	
प्र.स./ब.प्र.स.	१	१	
लेखापाल/अधिकृत	१	०	को.ले.नि.का. बाट
फरेष्टर	२	१	अध्धयन विदामा रहेको
वन रक्षक	१७	१७	
ह.स.चा.	१	१	करारमा
चौकिदार	१	१	१ जना करारमा
का.स.	२	२	२ जना करारमा
जम्मा	३५	२६	

जम्मा दरवन्दी: ३५ जना पदपुर्ति २६

रुकुम पूर्व जिल्लामा वनक्षेत्रको विवरण

सि. नं.	वनको किसिम	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	घरधुरी	कैफियत
१	सामुदायिक वन	१५३	१५४७९.४६	१६,३६२	केही घरधुरी दोहोरिएको
२	कवुलियति वन	१५	५०.४९	१८१	
३	निजि वन	१०	४.२८	१०	
४	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन		४२,०५०		ढोरपाटन शिकार आरक्ष बाहेक
	जम्मा		५७,५८४	१५,९९६	

प्रदान गरिने मुख्य सेवाहरु, सेवा प्राप्त गर्दा आवश्यक पर्ने कागजातहरु, जिम्मेवार शाखा, कार्य समयमा नभएमा उजुरी गर्ने निकाय

सि.नं.	प्रदान गरिने मुख्य सेवाहरु	सेवा प्राप्त गर्दा आवश्यक पर्ने कागजातहरु	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने		जिम्मेवार शाखा	कार्य समयमा नभएमा उजुरी गर्ने निकाय
			शुल्क दस्तुर	समय		
१.	निजी वन दर्ता सिफारीश	जग्गाधनीको नागरिकताको प्रतिलिपी, जग्गाधनी प्रमाणपूर्जा, जग्गाको ट्रेस नक्शा, मालपोत तिरेको रसिद, फिल्ड निरीक्षण प्रतिवेदन, कार्ययोजना, निवेदन	नि:शुल्क	फिल्ड निरीक्षण भै पेश भएको १ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
२.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समुह गठन / विधान दर्ता	रीतपुर्वकको निवेदन, वन प्राविधिकको सहयोगमा तयार गरेको ४ प्रति विधान, विधान अनुमोदन गरेको समुहको निर्णय प्रतिलिपी, स.डि.व.का.को सिफारिस	नि:शुल्क	पेश हुन आएको विधान अध्ययन गर्दा पुनर्विचार गर्नुपर्ने देखिएमा समुहबाट सो समेत गरी पेश हुन आएको ७ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
३.	सामुदायिक वन हस्तान्तरण	रीतपुर्वकको निवेदन, वन प्राविधिकको सहयोगमा तयार गरीएको ५ प्रति वन कार्ययोजना, कार्य योजना अनुमोदन गरेको समुहको निर्णय प्रतिलिपी, स्थानिय तह र स.डि.व.का.को सिफारिस,	नि:शुल्क	पेश हुन आएको कार्य योजना अध्ययन गर्दा पुनर्विचार गर्नुपर्ने देखिएमा समुहबाट सो समेत गरी पेश हुन आएको ७ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत

४.	सामुदायिक वन नविकरण	रीतपुर्वकको निवेदन, वन प्राविधिकको सहयोगमा पुनरावलोकन गरीएको वन कार्ययोजना ५ प्रति, कार्य योजना अनुमोदन गरेको समूहको निर्णय प्रतिलिपी, गत आर्थिक वर्षको वार्षिक प्रतिवेदन तथा लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, स्थानिय तह र स.डि.व.का.को सिफारिस,	नि:शुल्क	पेश हुन आएको कार्य योजना अध्ययन गर्दा पुनर्विचार गर्नुपर्ने देखिएमा समुहबाट सो समेत गरी पेश हुन आएको ७ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
५.	सामुदायिक वनको काठ, दाउरा कटान तथा संकलन सहमती	रीतपुर्वकको निवेदन, गत आर्थिक वर्षको वार्षिक प्रतिवेदन तथा लेखा परिक्षण प्रतिवेदन, समुहको निर्णय प्रतिलिपी, स.डि.व.का.को सहयोगमा लगत संकलन र छपान गरी तयार गरीएको अनुसुची १ देखी ६ सम्मको फारम, छपान चेक जाँच प्रतिवेदन	नि:शुल्क	छपान चेकजाँच भै प्रतिवेदन पेश भएको १ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
६.	सामुदायिक वनको काठ, दाउरा स्थानतरण सहमति	काठ दाउराको संकलन सहमति, कटान रजिष्टर, काठ दाउरा उत्पादनको लगत, आन्तरकि खपतको लगत, लिलाम सहमति, लिलाम बिक्रिको सुचना, लिलाम स्विकृत भएको कागजातहरु, प्रदेश संचित कोष्मा राजस्व दाखिला भौचर र मु.अ. कर तिरेको भौचर, बिमार्का प्रतिवेदन	काठ दाउराको हकमा प्रदेश संचित कोषमा २५% राजस्व र मु.अ.कर (काठको हकमा)	फिल्डकार्य समाप्त भै पेश भएको १ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत

७.	वन व्यवस्थापन लगायत विभिन्न बिषयमा प्राविधिक सल्लाह	फोन वा प्रत्यक्ष भेटघाट (०८१-४१३११५) (९७४६९३०९१५)	नि:शुल्क	तुरुन्तै	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
८	बिरुवा वितरण र वृक्षारोपण	बिरुवा रोपण गर्ने जग्गाको कि.नं. खुलेको निवेदन, जग्गाधनि पुर्जाको प्रतिलिपि, नागरकिताको प्रतिलिपि, समुह/संघ संस्थाको हकमा निर्णय र पत्र	नि:शुल्क	निवेदन पेश भएको १ दिन भित्र	योजना शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
९.	जडिबुटी संकलन इजाजत	रितपुर्वकको निवेदन, फर्म दर्ताको प्रमाणपत्र, स्थायी लेखा नं., कर चुक्ता प्रमाणपत्र, राजस्व दाखिला भौचर	प्रदेश वन नियामावली २०७९ को अनुसुची ३६ र ३७ बमोजिमको राजस्व	तुरुन्तै	वन व्यबस्थापन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
१०.	गैरकाष्ठ वनपैदावार स्थानान्तरण इजाजत	निवेदन, संकलन इजाजत पत्र, तोकिएको वन कर्मचारीले पेश गरेको नापतौल मुचुल्का र प्रतिवेदन,	प्रदेश वन नियामावली २०७९ को अनुसुची ३६ र ३७ बमोजिमको राजस्व	नापतौल मुचुल्का र प्रतिवेदन पेश भएपछी तुरुन्तै	वन व्यबस्थापन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत

११.	निजी वन/निजी आवादीको जग्गाको काठ दाउराको कटान इजाजत	रितपुर्वकको निवेदन, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि, जग्गाको ट्रेस नक्शा, स्थानीय निकायको सिफारिश, दर्तावाला निजी वनको हकमा दर्ता प्रमाण पत्र र सर्जमिन मुचुल्का, छपान मुल्यांकन, स.डि.व.का.को सिफारिस	नि:शुल्क	छपान मुल्यांकन सहित स.डि.व.का. बाट पेश हुन आएपछी पेश भएपछी तुरुन्तै	वन व्यवस्थापन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
१२	निजी वन/निजी आवादीको जग्गाको काठ दाउराको स्थानान्तरण इजाजत	रितपुर्वकको निवेदन, काठ दाउरा उत्पादनको लगत मुल्यांकन, मु.अ.कर दाखिला भौचर, विमार्का प्रतिवेदन	मु.अ.कर (काठको हकमा)	विमार्का प्रतिविदन पेश भएको पेश भएको १ दिन भित्र	वन व्यवस्थापन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
१३.	विकाश कार्यक्रमको भुक्तानी	लागत अनुमान, सम्झौता, कार्यादेश नापी किताव, प्राविधिक विल, सम्वन्धित कामको विल भरपाई, निर्णय, सार्वजनिक सुनुवाई, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, स.डि.व.का.को सिफारिस, फिल्ड निरिक्षण प्रतिवेदन, योजना शाखाको सिफारिस	नि:शुल्क	फिल्ड निरीक्षण प्रतिवेदन पेश भएको १ दिन भित्र	आर्थिक प्रशासन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत

१४.	गुनासो/उजुरी	ब्यहोरा खुलेको उजुरीको निवेदन	नि:शुल्क	उजुरीको प्रकृति हेरी समय निर्धारण हुने	प्रशासन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
१५.	धरौटी फिर्ता	निवेदन, प्रमाण पुगेको कागजपत्र तथा सक्कल बैंक भौचर, सम्बन्धित शाखाको सिफरिस	नि:शुल्क	निवेदन पेश भएको १ दिन भित्र	आर्थिक प्रशासन शाखा	डिभिजनल वन अधिकृत
१६.	निवेदन चिठ्ठी पत्र दर्ता, चलानी तथा सोधपुछ	निवेदन, चिठ्ठी पत्र कार्यालय प्रमुखको तोकआदेश भएपछी	नि:शुल्क	तुरुन्तै दर्ता चलानी गरी सम्बन्धित शाखामा पठाइने	दर्ता चलानी फांट	डिभिजनल वन अधिकृत
१७.	सुचना माग	माग गरिएको सुचनाको विवरण खुलेको निवेदन	नि:शुल्क	निवेदन पेश भएको ५ दिन भित्र	सुचना अधिकारी	डिभिजनल वन अधिकृत
१८	सुचना अधिकारी	सन्तोष चौधरी मोवाइल नम्बर ९७४६९३०९१५				
१९	गुनासो सुन्ने अधिकारी	गणेश बहादुर खड्का मोवाइल नम्बर ९८५७८२००१८				

हालसम्म सम्पन्न मुख्य मुख्य कृयाकलापहरू

दिवश तथा समारोह

- दिवश तथा समारोह अन्तर्गत रूकुमकोटमा रहेको कमल दहक्षेत्रमा स्कुलका विद्यार्थी, शिक्षक, कमलदह सा.व.का पदाधिकारी र वन कर्मचारी सहितले सरसफाई तथा विरूवा गोडमेल गरी मनाइयो ।

उच्च पहाडी क्षेत्रमा ओखर विकास कार्यक्रम

- उच्च पहाड़ी क्षेत्रमा ओखर विकास कार्यक्रमको वन निर्देशनालयबाट स्वीकृत खण्डिकरण अनुसार गत वर्षमा grafting गरी नर्सरीमा तयार भएका ओखर विरूवाहरूको स्याहार संभारको कार्य अगाडी बढेको ।ओखर रोपणका लागी पकेट क्षेत्रको पहिचान लगायतका कार्य अगाडी बढेको ।

- विगत ३ आ.व.मा ३५२ घरधुरीमा ३०,९५७ गोटा ओखरका विरूवा रोपण गरिएको ।

पहाडी क्षेत्रमा टिमुर विकास कार्यक्रम

- गत आ.व.मा भुमे गा.पा. २, मा रहेको भुँईचालो सामुदायिक वनक्षेत्रमा रोपण गरिएका टिमुरका विरूवाको गोडमेलको अनुगमन । ४४०० वटा टिमुरका विरूवाहरू रोपण गरेकोमा अधिकांश बाँचेको पाईयो ।

- विगत ३ आ.व.मा २७८ घरधुरीमा ६८,७४३ गोटा टिमुरका विरूवा रोपण गरिएको ।

गत वर्षको विरूवा स्याहार संभार (बहुवर्षिय अल्या भई आएको)

- काष्ठजन्य प्रजाती (मसला, खोटे सल्ला, गोब्रे सल्ला, चिउरी, टुनी आदी) – ८४,९६५ ।
- जडिबुटी जन्य (तेजपात, अमला) – २२,२९५ ।
- शौन्दर्य प्रजाती (धुपी) – १,१२० ।
- जम्मा - १,०८,३८० ।

गत वर्षको विरूवा स्याहार संभार (बहुवर्षिय अल्या भई आएको)

विरूवा उत्पादन

- ✓ चालु आ.व.को विरूवा उत्पादनको कार्य सुरूवात भएको । विउ संकलन तथा नर्सरीमा वेड तयार पार्ने कार्य भैरहेको ।
- ✓ यस वर्षको विरूवा उत्पादन लक्ष्यः १,१०,०००।
- ▪ एक वर्षिय – ३०,०००।
- ▪ बहुवर्षिय – ६५,०००।
- ▪ जडिबुटी – १५,०००।

नर्सरी मर्मत

- ✓ यस कार्यालय अन्तर्गत रहेका नियमित विरूवा उत्पादन गर्ने नर्सरी र ओखरको नर्सरीको मर्मत संभार गर्नका लागी लागत अनुमान तयार गरी कार्य अगाडी बढेको ।

डि.व.का./सव डि.व.का. र स्थानीय तहबिच समन्वय बैठक

- डि.व.का./सव डि.व.का. र स्थानीय तहबिच समन्वय बैठक अन्तर्गत पुथा उत्तरगंगा गा.पा. सँग समन्वय बैठक सम्पन्न गरी सो क्षेत्रमा पाईने बहुमुल्य जडिबुटीहरूको दिगो ब्यवस्थापन गरी स्थानीय आयआर्जनमा टेवा पुर्याउन संयुक्त रूपमा काम गर्ने प्रतिवद्धता ।

सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि

डिभिजन वन कार्यालय, रूकुम (पूर्वी भाग) अन्तर्गत पर्ने सिस्ने र भूमे सव डिभिजन स्तरीय सामुदायिक वनका पदाधिकारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम २ वटा सम्पन्न ।

वन अपराध नियन्त्रण

- ✓ वन नियमावली, २०७९ को नियम ११८ (४) को प्रावधान बमोजिम गठित जिल्ला वन सुरक्षा समन्वय समितिको बैठक बसी रूकुम (पुर्व) जिल्लाको वार्षिक वन सुरक्षा योजना तयारी पारी अनुमोदन गरेको ।

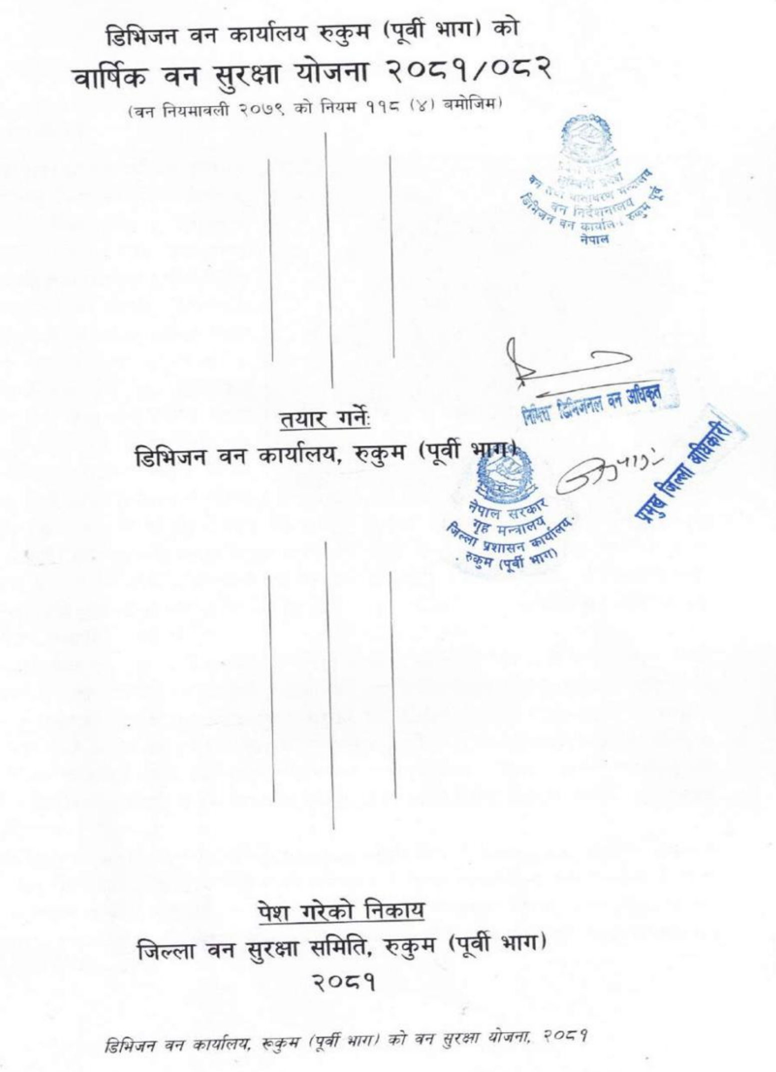
डिभिजन वन कार्यालय रुकुम (पूर्वी भाग) को
वार्षिक वन सुरक्षा योजना २०८१/०८२
(वन नियमावली २०७९ को नियम ११८ (४) बमोजिम)

तयार गर्ने:
डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम (पूर्वी भाग)

पेश गरेको निकाय
जिल्ला वन सुरक्षा समिति, रुकुम (पूर्वी भाग)
२०८१

डिभिजन वन कार्यालय, रुकुम (पूर्वी भाग) को वन सुरक्षा योजना, २०८१

वन्यजन्तु उद्धार

- ✓ ईलाका प्रहरी कार्यालय, काँक्री, रूकुम (पुर्व) बाट उद्धार गरी यस कार्यालयलाई बुझाएको रतुवा उपचारको क्रममा मृत्यु भएपछि कार्यालय परिसरमा लाश ब्यवस्थापन गरेको ।

- **रतुवा उद्धार तथा मृत्यू विवरण**

मिति २०८१।५।२३ मा ईलाका प्रहरी कार्यालय, काँक्री, रूकुम (पूर्व) बाट उद्धार बुझाइएको।
उपचारको क्रममा रतुवाको मृत्यू।
मिति २०८१।५।२८ मा कार्यालय परिसरमा सुरक्षित रूपमा लाश व्यवस्थापन।

- **सर्प उद्धार तथा रिहाइ**

मिति २०८१।८।७ मा उद्धार गरिएको सर्प गैर विषालु रहेको पुष्टि।
सर्पलाई सुरक्षित रूपमा वन क्षेत्रमा रिहा गरिएको।

- **निष्कर्ष**

उद्धार र व्यवस्थापन कार्यहरू सफलतापूर्वक सम्पन्न।
सम्पूर्ण प्रक्रिया वन ऐन तथा मापदण्ड अनुसार।
जैविक विविधता संरक्षणमा कार्यालयको सक्रियता उल्लेखनीय।

यस अवधीमा कार्यालयले संकलन गरेको राजश्व

यस अवधीमा कार्यालयले संकलन गरेको राजश्व रू. ५,३१,६५०।–

रुकुम पूर्व जिल्लाको आ.व. २०८१/०८२ को पहिलो त्रैमासिक प्रगति विवरण

सि. नं.	ब.उ.शी.नं.	बार्षिक कार्यक्रमको नाम	बार्षिक बजेट रू. लाखमा			पहिलो त्रैमासिक खर्च रू. लाखमा			वित्तिय प्रगति प्रतिशत			भौतिक प्रगति प्रतिशत
			चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	
कार्यक्रम तर्फ												
१	३२९०००१२	वन, वन्यजन्तु, जैविक विविधता संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	४	२७.७२	३१.७२	०	०.०५	०.०५	०	०.१७	०.१५	२०
२	३२९०००१३	जडिबुटी तथा गैरकाष्ठ वन पैदावार विकास कार्यक्रम	१	४४.७५	४५.७५	०	०	०	०	०	०	२५
३	३२९०००१८	कृषि वन तथा बृहत्तर हरियाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	०	२३.६६	२३.६६	०	०	०	०	०	०	२५
४	३२९९११२१	सम्वृद्धिका लागि वन (संघ शसर्त अनुदान)	६१.६	८.५	७०.१	०	०	०	०	०	०	३०
५	३२९९११२३	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान)	०	१३	१३	०	०	०	०	०	०	२०
६	३२९९११२५	जडिबुटी विकास कार्यक्रम (संघ शसर्त अनुदान)	०	३३.२	३३.२	०	०	०	०	०	०	२५
जम्मा			६६.६	१५०.८३	२१७.४३	०	०.०५	०.०५	०	०.०३	०.०३	२४.१७
प्रशासनिक खर्च												
७	३२९०१०१२	डिभिजन वन कार्यालयहरू	२४६.८७	०	२४६.८७	५१.९४	०	५१.९४	२१.०३	०	२१.०३	
		कूल जम्मा	३१३.४७	१५०.८३	४६४.३	०	०.०५	५१.९८	०	०.०३	४.५३	२४.०७

कार्यालय प्रमुख र सूचना अधिकारी

कार्यालय प्रमुखको

नाम : गणेश बहादुर खडका

पद : नि. डिभिजनल वन अधिकृत,

सम्पर्क नं. : ९८५७८२००१८

सूचना अधिकारीको

नाम : सन्तोष चौधरी

पद : बरिष्ठ वन अधिकृत

सम्पर्क नं. : ९७४६९३०९१५

नीति, ऐन, नियम, निर्देशिका एवं मार्गदर्शनहरु

राष्ट्रिय वन नीति, २०७५
संघिय वन ऐन, २०७६
संघिय वन नियमावली, २०७९
राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९
राष्ट्रिय निकुन्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण नियमावली, २०३०
प्रदेश वन ऐन, २०७८
प्रदेश वन नियमावली, २०७९
प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७
प्रदेश वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०७१
सामुदायिक वनको वन पैदावार संकलन तथा बिक्री वितरण निर्देशिका, २०७१